

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ELEKTRONSKIM OTPREMNICAMA

Član 1.

U Zakonu o elektronskim otpremnicama („Službeni glasnik RS”, br. 94/24 i 109/25), u članu 3. stav 2. posle tačke 5b) dodaju se tač. 5v) i 5g), koje glase:

„5v) kretanje manje količine dobara nabavljenih u maloprodajnom objektu, u smislu propisa kojima se uređuje fiskalizacija, koja predstavljaju reprezentaciju, u smislu propisa kojima se uređuje porez na dodatu vrednost;

5g) kretanje dobara koja su vrednosni vaučeri, akcizne markice, novac koji predstavlja zakonsko sredstvo plaćanja, novine, časopisi i slično.”.

Posle stava 2. dodaje se stav 3, koji glasi:

„Aktom ministra nadležnog za poslove finansija bliže se uređuju kriterijumi na osnovu kojih se određuje šta se smatra manjom količinom dobara iz stava 1. tačka 5v) ovog člana.”.

Član 2.

U članu 4. posle stava 9. dodaje se novi stav 10, koji glasi:

„Prevoznik koji ne ispunjava uslove da pristupi i koristi sistem predstavlja elektronsku otpremnicu na način iz stava 8. ovog člana, ili prikazivanjem dvodimenzionalnog bar-koda (eng. QR - Quick Response) koji je prilikom slanja elektronske otpremnice kreiran u sistemu elektronskih otpremnica.”.

U dosadašnjem stavu 10, koji postaje stav 11, reči: „ukoliko je sadržina te pošiljke: korespondencija, dokument, knjiga, katalog, novina i/ili časopis” zamenjuju se rečima: „ako je na adresnici naveden jedinstveni identifikacioni broj elektronske otpremnice poslate preko sistema elektronskih otpremnica.”.

Dosadašnji st. 11-14. postaju st. 12-15.

Član 3.

U članu 7. posle stava 3. dodaje se novi stav 4, koji glasi:

„Ako prevoznik iz člana 4. stav 10. ovog zakona predstavlja elektronsku otpremnicu koristeći dvodimenzionalni bar-kod (eng. QR - Quick Response) koji je prilikom slanja elektronske otpremnice kreiran u sistemu elektronskih otpremnica, pošiljalac elektronske otpremnice dužan je da spoljni prikaz elektronske otpremnice priloži preko sistema uz elektronsku otpremnicu najkasnije pred početak kretanja dobara.”.

Dosadašnji stav 4. postaje stav 5.

U dosadašnjem stavu 5. koji postaje stav 6, reči: „stava 4. ovog člana” zamenjuju se rečima: „stava 5. ovog člana”.

Dosadašnji stav 6. postaje stav 7.

U dosadašnjem stavu 7, koji postaje stav 8, reči: „stavom 4. ovog člana” zamenjuju se rečima: „stavom 5. ovog člana”.

Dosadašnji stav 8. postaje stav 9.

Član 4.

U članu 8. stav 1. reči: „člana 7. stav 4. ovog zakona” zamenjuju se rečima: „člana 7. stav 5. ovog zakona”.

Član 5.

U članu 13. stav 1. posle tačke 4) dodaje se tačka 4a), koja glasi:

„4a) ne priloži preko sistema spoljni prikaz elektronske otpremnice uz elektronsku otpremnicu u propisanom roku (član 7. stav 4);”.

U tački 5) reči: „član 7. stav 4” zamenjuju se rečima: „član 7. stav 5”.

Član 6.

U periodu od stupanja na snagu ovog zakona zaključno sa 1. januarom 2027. godine, u postupcima nadzora nad primenom ovog zakona, ne uzimaju se u obzir eventualne greške pri iskazivanju podataka u poslatim elektronskim otpremnicama i elektronskim prijemnicama.

Član 7.

Podzakonski akt iz člana 1. ovog zakona doneće se u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 8.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana 97. stav 1. tačka 6. Ustava Republike Srbije, prema kome Republika, pored ostalog, uređuje i obezbeđuje jedinstveno tržište, pravni položaj privrednih subjekata, sistem obavljanja pojedinih privrednih i drugih delatnosti i robne rezerve.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Odredbe kojima je propisan prvi skup obaveza propisanih Zakonom o elektronskim otpremnicama počele su da se primenjuju 1. januara 2026. godine, što je donelo značajno iskustvo pre svih javnom sektoru, kao i nove ideje za prilagođavanje sistema elektronskih otpremnica i normativnog okvira kojim je sistem uređen dinamičnom okruženju i entitetima koji ga koriste.

U odredbama kojima se menja, odnosno dopunjuje Zakon o elektronskim otpremnicama, predviđaju se pre svega, dve grupe izuzetaka o od obaveze slanja elektronskih otpremnica, za koje je praksa pokazala da izazivaju određene dileme u primeni. U tom smislu, propisuje se izuzetak u slučaju kretanja manje količine dobara nabavljenih u maloprodajnom objektu, u smislu propisa kojima se uređuje fiskalizacija, koja predstavljaju reprezentaciju, u smislu propisa kojima se uređuje porez na dodatu vrednost. Ovakvom odredbom izuzimaju se nabavke proizvoda široke potrošnje u maloprodaji, uz uslov da nisu namenjena daljem prometu (odnosno, da su namenjena reprezentaciji i sopstvenoj potrošnji). Druga grupa dobara čije se izuzimanje predlaže su vrednosni vaučeri, novac koji predstavlja zakonsko sredstvo plaćanja, novine, časopisi i slično, ponovo da bi se otklonile dileme prilikom primene propisa. Naime, novac, ako se radi zakonskom sredstvu plaćanja, ni ne predstavlja robu, odnosno dobra u smislu ovog propisa, sličan argument može se primeniti na vrednosne vaučere. Što se ostalih dobara iz navedene grupe tiče, činjenica je da sistem elektronskih otpremnica nije uveden sa primarnim ciljem da se prati distribucija dobara koje imaju karakter poštanskih i sličnih pošiljaka, već u svrhu praćenja kretanja dobara koja se u privrednom saobraćaju redovno i nesumnjivo podvode pod pojam isporuka robe.

Drugi deo izmena, odnosno dopuna koje se predlažu, odnose se na propisivanje načina predstavljanja elektronske otpremnice u situaciji u kojoj prevoznik nema mogućnost da se registruje za korišćenje sistema, odnosno ne ispunjava uslove da koristi mobilnu aplikaciju za prevoznike. Predlog je da se u takvim slučajevima propiše da je dovoljno predstaviti dvodimenzionalni bar-kod (eng. QR – Quick Response) za verifikaciju. U vezi sa navedenom izmenom je i predložena dopuna člana 7. kojom se predviđa postupanje pošiljaoca elektronske otpremnice u situaciji kada prevoznik nema mogućnost da se registruje za korišćenje sistema.

Na inicijativu privrednih subjekata - davalaca poštanskih usluga, predlaže se dopuna odredbe člana 4. stav 10. na način da, poštanski operatori, odnosno davaoci poštanskih usluga nemaju obavezu preuzimanja i predstavljanja elektronske otpremnice ni za prevoz robe (trenutno se izuzeće odnosi na poštanske pošiljke koji nisu roba, već korespondencija, dokument, knjiga, katalog, novina i/ili časopis), i to uz obavezu da se na adresnici pošiljke navede broj elektronske otpremnice.

Na kraju, izlazeći u susret predlozima privrednih subjekata kod kojih su obaveze propisane Zakonom počele da se primenjuju 1. januara 2026. godine,

predlagač je predvideo da se prilikom vršenja nadzora u prvih šest meseci neće uzimati u obzir eventualne greške pri iskazivanju podataka u poslatim elektronskim otpremnicama i elektronskim prijemnicama. Dakle, propisane obaveze slanja navedenih dokumenata ostaju, njihovo kršenje praćeno je prekršajnim odredbama, ali uz period prilagođavanja u kome će za očigledno nenamerne greške u poslatim dokumentima postojati visok nivo tolerancije.

III. OBRAZLOŽENJE POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. Predloga zakona vrši se dopuna člana 3. stav 1. tačkama 5v) i 5g), kojima se uređuje kretanje manje količine dobara nabavljenih u maloprodajnom objektu koja predstavljaju reprezentaciju, kao i kretanje dobara koja su vrednosni vaučeri, akcizne markice, novac koji predstavlja zakonsko sredstvo plaćanja, novine, časopisi i slično. Takođe, izvršeno je i dodavanje stava 4, kojim se propisuje da će se aktom ministra nadležnog za poslove finansija bliže urediti kriterijumi na osnovu kojih se određuje šta se smatra manjom količinom dobara.

U članu 2. Predloga zakona vrši se dopuna člana 4. dodavanjem novog stava 10, kojim se propisuje način na koji prevoznik predstavlja elektronske otpremnice u situaciji kada ne ispunjava uslove da pristupi i koristi sistem. Takođe, u dosadašnjem stavu 10, koji postaje stav 11. izvršena je dopuna stava, kojom se propisuje da prevoznik, ukoliko je poštanski operater, nema obavezu preuzimanja i predstavljanja elektronske otpremnice ni za prevoz robe.

Članom 3. Predloga zakona vrši se dopuna člana 7. novim stavom 4, kojim se propisuje postupanje pošiljaoca elektronske otpremnice u situaciji kada prevoznik nema mogućnost da se registruje za korišćenje sistema. Takođe, izvršena je i pravno-tehnička redakcija radi pozivanja na relevantne stavove.

Članom 4. Predloga zakona vrši se pravno-tehnička redakcija člana 8. stav 1. pozivanjem na relevantan stav.

Član 5. Predloga zakona vrši se dopuna člana 13. stav 1. tačka 4) dodavanjem tačke 4a), kojom se popisuje da će se novčanom kaznom u iznosu od 200.000 do 2.000.000 dinara kazniti se za prekršaj pravno lice – subjekt privatnog sektora, prevoznik, odnosno javno preduzeće ako, pored navedenog, ne priloži preko sistema spoljni prikaz elektronske otpremnice uz elektronsku otpremnicu u propisanom roku.

Članom 6. Predloga zakona predviđeno je da se u periodu od stupanja na snagu ovog zakona zaključno sa 1. januarom 2027. godine, u postupcima nadzora nad primenom ovog zakona, ne uzimaju se u obzir eventualne greške pri iskazivanju podataka u poslatim elektronskim otpremnicama i elektronskim prijemnicama.

Član 7. Predloga zakona propisuje da će podzakonski akt iz člana 1. ovog zakona biti donet u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

U članu 8. Predloga zakona predviđeno je da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV. PROCENA IZNOSA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. ANALIZA EFEKATA ZAKONA

Članom 37. Zakona o planskom sistemu Republike Srbije („Službeni glasnik RS”, broj 30/18) propisano je da je nadležni predlagač koji je organ državne uprave

dužan da, u okviru predloga dokumenta javne politike koji dostavlja Vladi na usvajanje, dostavi nalaze sprovedene analize efekata dokumenta javne politike, kao i mišljenje organa državne uprave nadležnog za koordinaciju javnih politika o potpunosti i kvalitetu sprovedene analize efekata, u rokovima utvrđenim poslovnikom Vlade. Članom 41. stav 3. da se na organe državne uprave shodno primenjuje član 37. tog zakona u pogledu kontrole sprovođenja analize efekata propisa pre njihovog usvajanja od strane Vlade, za sve zakone i druge propise kojima se bitno menja način ostvarivanja prava, obaveza i pravnih interesa fizičkih i pravnih lica.

Ključna pitanja za analizu postojećeg stanja i pravilno definisanje promene koja se predlaže

1. Sagledavanje postojećeg stanja.

1) Prikazati postojeće stanje u predmetnoj oblasti u skladu sa važećim pravnim okvirom.

Zakon o elektronskim otpremnicama (u daljem tekstu: Zakon) usvojen je u novembru 2024. godine i od početka je predvideo fazno uvođenje obaveza: obaveze subjekata javnog sektora da šalju i primaju elektronske otpremnice, kao i obaveze koje se odnose na kretanje dobara koja se smatraju akciznim proizvodima, počele su da se primenjuju 1. januara 2026. godine, kada su nastupile i obaveze prevoznika da predstave elektronsku otpremnicu poslatu u ovim kretanjima dobara, u okviru postupaka inspekcijskog nadzora. Obaveze da subjekti privatnog sektora međusobno šalju i primaju elektronske otpremnice, pod uslovom da nije reč o akciznim proizvodima, uz prateće obaveze prevoznika u vezi sa predstavljanjem elektronskih otpremnica u okviru postupaka nadzora, primenjivaće se od 1. oktobra 2027. godine.

Na dan 24. jul 2026. godine, u sistemu elektronskih otpremnica (u daljem tekstu: SEO) registrovano je ukupno 48.622 subjekata, od čega je 10.893 subjekata javnog sektora, a subjekata privatnog sektora 37.729.

U nepunih sedam meseci od početka korišćenja, ukupno je preko SEO poslato 6.365.381 elektronskih otpremnica, kao i 4.133.201 elektronskih prijemnica.

2) Da li je uočen problem u oblasti i na koju ciljnu grupu se odnosi? Predstaviti uzroke i posledice problema.

Razlozi za predlaganje ovog zakona nalaze se u potrebi da se unapredi i pojednostavi način dokumentovanja kretanja dobara kroz Republiku Srbiju, uz istovremeno stvaranje preduslova za efikasniji nadzor nad kretanjem dobara. Odredbama sadržanim u ovom aktu predlažu se pojednostavljenja i preciziranja procesa koji su predmet njegovog uređenja.

Pre svega, predlaže se izuzimanje od obaveze slanja elektronske otpremnice situacija prilikom nabavke proizvoda široke potrošnje u maloprodaji, uz uslov da nisu namenjena daljem prometu (već da su namenjena, primera radi, reprezentaciji i sopstvenoj potrošnji). Suštinski, do ovako formulisanog predloga došlo se, pre svega, kroz brojne susrete i održane radionice na temu korišćenja SEO u kojima su učešće uzeli i subjekti javnog sektora i privredna društva koja su započela korišćenje sistema. Dodatno, predlaže se još jedno izuzeće koje je traženo od strane više subjekata – izuzimanje od obaveze slanja elektronske otpremnice po osnovu vrste dobara, konkretno vrednosnih vaučera, novca (ako se radi o zakonskom sredstvu plaćanja), novina, časopisa. Predlagač je stava da je svrsishodno sprovesti ovakvu inicijativu, pre svega zato što je činjenica da sistem elektronskih otpremnica nije uveden sa primarnim ciljem da se prati distribucija dobara koje imaju karakter pošiljaka, već u svrhu praćenja kretanja dobara koja se u privrednom saobraćaju

kolokvijalno smatraju isporukama robe. Takođe, nakon više od pola godine korišćenja SEO, došlo se do zaključka da je postupak prikazivanja neopravdano komplikovan za prevoznika koji ne ispunjava uslove da se registruje za korišćenje sistema, odnosno korišćenje mobilne aplikacije namenjene prevoznicima (MATP). Pod navedenim se podrazumevaju prevoznici koji ne mogu da optiraju da koriste sistem, a to su sva lica koja ne ispunjavaju uslove da se registruju na portal namenjen elektronskoj identifikaciji (ne ispunjavaju uslove da postanu „eGrađani”). Za njih je, iz navedenog razloga, predviđen još jedan način na koji mogu da ispune obavezu prikazivanja elektronske otpremnice u postupku nadzora.

3) Da li postoje neki drugi razlozi za promenu (intervenciju) u oblasti u slučaju da nije uočen problem?

Prevažodni razlozi za predlaganje ovog propisa detaljno su izloženi u tački 2) Analize efekata.

2. Utvrđivanje cilja.

1) Koji cilj je potrebno postići?

S obzirom na relativno kratak period od početka primene obaveza iz Zakona i korišćenja SEO, cilj predlaganja ovih izmena i dopuna i dalje se nalazi u nameri da se stvore uslove za optimizaciju i ubrzanje poslovnih procesa uz pomoć standardizacije načina dokumentovanja kretanja dobara kroz Republiku Srbiju, kao i da se nadzor nad kretanjem dobara, uključujući inspekcijski nadzor, učini efikasnijim. Sve predložene izmene nalaze se na toj liniji.

3) Na osnovu kog pokazatelja učinka se utvrđuje da li je došlo do postizanja cilja?

S obzirom na kratak period korišćenja SEO i uzimajući u obzir različite datume početka primene obaveza propisanih Zakonom, ispunjenje određenih ciljeva biće moguće preciznije kvantifikovati u periodu koji će nastupiti nakon 1. oktobra 2027. godine, za kada je propisan početak primene obaveza subjekata privatnog sektora da međusobno šalju i primaju elektronske otpremnice za kretanje svih dobara za koja nisu propisani izuzeci.

3. Identifikovanje opcija.

3) Koje su ključne promene koje se propisom predlažu radi postizanja cilja?

Ključne promene koje se predlažu, pre svega, vrše se dopunama u članu 3. stav 2. Zakona, predviđajući izuzetke od obaveze izdavanja elektronske otpremnice u slučaju da se radi o kretanju manje količine dobara nabavljenih u maloprodajnom objektu koja predstavljaju reprezentaciju, u smislu propisa kojima se uređuje porez na dodatu vrednost, kao i u slučaju kretanja dobara koja su vrednosni vaučeri, novac koji predstavlja zakonsko sredstvo plaćanja, novine, časopisi i slično. Navedenim dopunama vrši se rasterećenje postupanja čitavog niza sadašnjih i budućih korisnika, istovremeno ne odstupajući od cilja Zakona i uvođenja obaveze korišćenja SEO.

Drugo, radi otklanjanja dileme u vezi sa postupanjem prevoznika koji ne ispunjava uslove da se registruje za korišćenje sistema, predlog je da je u postupku nadzora dovoljno predstaviti dvodimenzionalni bar-kod (eng. QR – Quick Response) za verifikaciju. U vezi sa navedenim, predlaže se i dopuna kojom se reguliše

postupanje pošiljaoca elektronske otpremnice u situaciji kada prevoznik nema mogućnost da se registruje za korišćenje sistema.

Na inicijativu privrednih subjekata koji se bave pružanjem poštanskih usluga, predlaže se i dopuna člana 4. stav 10. na način da poštanski operatori, odnosno davaoci poštanskih usluga nemaju obavezu preuzimanja i predstavljanja elektronske otpremnice ni za prevoz robe (trenutno se izuzeće odnosi na poštanske pošiljke koji nisu roba, već korespondencija, dokument, knjiga, katalog, novina i/ili časopis), i to uz obavezu da se na adresnici pošiljke navede broj elektronske otpremnice.

Za kraj, ponovo na inicijativu većeg broja postojećih korisnika SEO, predložena je i odredba u skladu sa kojom se predviđa dodatni rok u kome se ne uzimaju se u obzir eventualne greške pri iskazivanju podataka u poslatim elektronskim otpremnicama i elektronskim prijemnicama u postupcima nadzora nad primenom ovog zakona.

4. Analiza ekonomskih efekata.

1) Da li se predloženim rešenjima propisa uvodi novi, ukida ili menja postojeći administrativni postupak i/ili administrativni zahtev za privredne subjekte i koji su pozitivni efekti ovog rešenja? Da li predložena rešenja utiču na povećanje ili umanjeње administrativnih troškova i koliko iznosi povećanje ili umanjeње administrativnih troškova koje snosi privredni subjekt?

Na prvom mestu podsećamo da je SEO od početka korišćenja u potpunosti dostupan za korišćenje svim subjektima bez nadoknade, što uključuje i korisnike sistema koji se odluče da povežu svoja ERP rešenja sa sistemom elektronskih otpremnica (tzv. pristupanje putem aplikativnog interfejsa). Kako se predloženim izmenama i dopunama ne uvode nove obaveze, već se radi o preciziranju i sužavanju već postojećih obaveza, nije potrebno sprovesti dodatne aktivnosti da bi se obezbedila nesmetana primena Zakona.

7. Analiza upravljačkih efekata.

1) Koje aktivnosti je potrebno sprovesti i u kojim rokovima kako bi se omogućila primena propisa? Koja organizaciona jedinica unutar organa, odnosno organizacije koji vrše javna ovlašćenja je odgovorna za sprovođenje ovih aktivnosti?

S obzirom na činjenicu da se ovim propisom ne uvode nove opcije koje bi podrazumevale dodatni razvoj SEO, što bi moguće proizvelo i dodatna prilagođavanja informacionih sistema postojećih (ili budućih) korisnika sistema, nema razloga da se odlaže početak primene predloženog propisa. Nadležne organizacione jedinice unutar Ministarstva finansija stekle su dovoljno iskustva i imaju kapacitet da sprovedu predložene promene propisa. U tom smislu, vredi istaći podatak da je samo u prvih sedam meseci 2026. godine sprovedeno 12 radionica posvećenih korišćenju SEO, dok je već u fazi pripreme za početak primene prvih obaveza iz Zakona (tokom 2025. godine) održano sedam radionica, koje nastavljaju da imaju svoju vrednost, iz razloga što su zaključci, demonstracije i diskusije sa većine navedenih radionica bez naknade dostupni za celu zainteresovanu javnost.

8. Analiza finansijskih efekata.

1) Koliko iznose javni rashodi primene propisa i iz kojih izvora finansiranja će se obezbediti sredstva?

Sredstva za održavanje i razvoj SEO obezbeđena su u budžetu Republike Srbije, s tim što se prognozira da nisu potrebna dodatna sredstva za sprovođenje ovih konkretnih predloženih promena.

9. Analiza rizika.

1) Navesti ključne rizike za primenu propisa. Koje mere će biti preduzete kako bi se smanjila verovatnoća nastanka rizičnih događaja, odnosno umanjili njihovi efekti koje mere će biti preduzete ukoliko se rizik ostvari?

Nisu identifikovani posebni rizici za sprovođenje izabrane opcije.

VI. PREGLED ODREDAKA ZAKONA KOJE SE MENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Obaveza slanja elektronske otpremnice

Član 3.

Obavezu slanja elektronske otpremnice ima subjekt privatnog sektora i subjekt javnog sektora po osnovu svakog kretanja dobara nad kojima ima pravo raspolaganja, kao i operater prevoza po osnovu kretanja dobara nalogodavca.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, obaveza slanja elektronske otpremnice ne postoji za:

1) kretanje dobara koja se isporučuju preko prenosne, transportne i distributivne mreže, uključujući naročito vodu, električnu energiju, prirodni gas, energiju za grejanje, odnosno hlađenje i slično, kao i snabdevanje vazduhoplova gorivom i mazivom ukoliko je mesto otpreme i mesto preuzimanja isti aerodrom;

2) kretanje dobara po osnovu prometa na malo u skladu sa zakonom kojim se uređuje fiskalizacija;

3) kretanje dobara u okviru ispunjavanja ugovorne obaveze usmerene prema korisnicima sredstava iz međunarodnih okvirnih sporazuma;

4) kretanje dobara u okviru nabavke, modernizacije i remonta vojnih i/ili bezbednosno osetljivih dobara, kao i sa njima povezanih kretanja dobara;

5) kretanje dobara koja podrazumevaju isporuku u okviru jednog subjekta javnog sektora;

5a) kretanje dobara kod kojih se dobra ili deo dobara vraća istim prevoznim sredstvom neposredno nakon isporuke, ukoliko je primalac elektronske otpremnice poslao elektronsku prijemnicu uz navođenje dobara koja se vraćaju;

5b) kretanje dobara po osnovu odobrenog kliničkog ispitivanja leka, odnosno medicinskog sredstva, u skladu sa propisima kojima se uređuju lekovi, odnosno medicinska sredstva;

5V) KRETANJE MANJE KOLIČINE DOBARA NABAVLJENIH U MALOPRODAJNOM OBJEKTU, U SMISLU PROPISA KOJIMA SE UREĐUJE FISKALIZACIJA, KOJA PREDSTAVLJAJU REPREZENTACIJU, U SMISLU PROPISA KOJIMA SE UREĐUJE POREZ NA DODATU VREDNOST;

5G) KRETANJE DOBARA KOJA SU VREDNOSNI VAUČERI, AKCIZNE MARKICE, NOVAC KOJI PREDSTAVLJA ZAKONSKO SREDSTVO PLAĆANJA, NOVINE, ČASOPISI I SLIČNO;

6) kretanje dobara kod kojih primalac dobara ili isporučilac dobara nije subjekt javnog sektora, subjekt privatnog sektora niti lice na koje se shodno primenjuju odredbe ovog zakona koje se primenjuju na subjekte privatnog sektora.

AKTOM MINISTRA NADLEŽNOG ZA POSLOVE FINANSIJA BLIŽE SE UREĐUJU KRITERIJUMI NA OSNOVU KOJIH SE ODREĐUJE ŠTA SE SMATRA MANJOM KOLIČINOM DOBARA IZ STAVA 1. TAČKA 5V) OVOG ČLANA.

Sistem

Član 4.

Sistem obavezno koriste subjekt javnog sektora i subjekt privatnog sektora, kao i lica na koja se shodno primenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na subjekte privatnog sektora.

Subjekt javnog sektora, subjekt privatnog sektora i operater prevoza pristupaju i koriste sistem za slanje, prijem, prihvatanje, odbijanje i čuvanje elektronskih otpremnica, potvrdu fizičkog prijema dobara i preuzimanje elektronskih otpremnica u cilju predstavljanja u postupku nadzora, u skladu sa propisima kojima se uređuje nadzor.

Sistem koristi i subjekt javnog sektora koji je ugovorna strana u okvirnom sporazumu kojim se utvrđuju uslovi i način dodele ugovora tokom perioda važenja okvirnog sporazuma u smislu zakona kojim se uređuju javne nabavke, za prijem, čuvanje i uvid u postupanje sa elektronskim otpremnicama i elektronskim prijemnicama poslatim u vezi sa izvršenjem ugovora zaključenog na osnovu okvirnog sporazuma.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, i dobrovoljni korisnik sistema može pristupiti i koristiti sistem za slanje, prijem, prihvatanje, odbijanje i čuvanje elektronskih otpremnica, kao i za preuzimanje elektronskih otpremnica u cilju predstavljanja u postupku nadzora, u skladu sa propisima kojima se uređuje nadzor.

Dobrovoljni korisnik sistema može da se prijavi za korišćenje sistema elektronskih otpremnica pristupanjem sistemu na način propisan ovim zakonom.

U slučaju iz stava 5. ovog člana, dobrovoljni korisnik sistema je u obavezi da koristi sistem u tekućoj i narednoj kalendarskoj godini.

Prevoznik pristupa i koristi sistem za preuzimanje elektronskih otpremnica u cilju predstavljanja u postupku nadzora, u skladu sa propisima kojima se uređuje nadzor.

Izuzetno od stava 7. ovog člana prevoznik nema obavezu pristupanja i korišćenja sistema u slučaju kada elektronsku otpremnicu, čiji je spoljni prikaz odštampao pošiljalac elektronske otpremnice na način koji obezbeđuje verodostojnost porekla i integritet sadržine odštampane otpremnice, potpiše i preda pošiljaocu elektronske otpremnice neposredno pre otpočinjanja prevoza.

U slučaju iz stava 8. ovog člana, jedan potpisani primerak odštampanog spoljnog prikaza elektronske otpremnice prevoznik je dužan da drži u posedu tokom kretanja dobara.

PREVOZNIK KOJI NE ISPUNJAVA USLOVE DA PRISTUPI I KORISTI SISTEM PREDSTAVLJA ELEKTRONSKU OTPREMNICU NA NAČIN IZ STAVA 8. OVOG ČLANA, ILI PRIKAZIVANJEM DVODIMENZIONALNOG BAR-KODA (ENG. QR - QUICK RESPONSE) KOJI JE PRILIKOM SLANJA ELEKTRONSKE OTPREMNICI KREIRAN U SISTEMU ELEKTRONSKIH OTPREMNICA.

Izuzetno od stava 7. ovog člana prevoznik nema obavezu preuzimanja elektronske otpremnice ukoliko je poštanski operator, odnosno davalac poštanskih usluga, za prevoz poštanskih pošiljki, u skladu sa zakonom kojim se uređuju poštanske usluge, ~~ukoliko je sadržina te pošiljke: korespondencija, dokument, knjiga, katalog, novina i/ili časopis~~ AKO JE NA ADRESNICI NAVEDEN JEDINSTVENI IDENTIFIKACIONI BROJ ELEKTRONSKE OTPREMNICI POSLATE PREKO SISTEMA ELEKTRONSKIH OTPREMNICA.

Korišćenje podataka koji su dostupni u sistemu dozvoljeno je u skladu sa zakonom.

Lista korisnika sistema je javna lista koja sadrži poreske identifikacione brojeve subjekata javnog sektora, subjekata privatnog sektora i dobrovoljnih korisnika sistema, kao i jedinstvene brojeve korisnika budžetskih sredstava subjekata koji su upisani u Evidenciju korisnika javnih sredstava i koja se vodi kod Centralnog informacionog posrednika upotrebom informaciono-komunikacionih tehnologija.

Ministarstvo finansija u cilju omogućavanja rada sistema, preuzima podatke koji se vode kod nadležnih organa u vezi sa korisnicima sistema.

Aktom ministra nadležnog za poslove finansija bliže se uređuju način prijave na sistem, pristupanje i korišćenje sistema i korišćenje podataka u smislu ovog člana, kao i sadržina liste korisnika sistema, uslovi za brisanje sa liste korisnika, kao i način i postupak brisanja sa liste korisnika sistema.

III. POSTUPANJE SA ELEKTRONSKIM OTPREMNICAMA

Slanje, prijem i predstavljanje elektronske otpremnice

Član 7.

Pošiljalac elektronske otpremnice dužan je da pošalje elektronsku otpremnicu u skladu sa zakonom najkasnije pre početka kretanja dobara.

Prevoznik iz člana 2. stav 1. tačka 7) ovog zakona preko sistema preuzima elektronsku otpremnicu u cilju predstavljanja u postupku nadzora u skladu sa propisima kojima se uređuje nadzor.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, kada prevoznik nije korisnik sistema u smislu člana 4. stav 7. ovog zakona, pošiljalac elektronske otpremnice dužan je da potpisani odštampani spoljni prikaz elektronske otpremnice priloži preko sistema uz elektronsku otpremnicu najkasnije pred početak kretanja dobara.

AKO PREVOZNIK IZ ČLANA 4. STAV 10. OVOG ZAKONA PREDSTAVLJA ELEKTRONSKU OTPREMNICU KORISTEĆI DVODIMENZIONALNI BAR-KOD (ENG. QR - QUICK RESPONSE) KOJI JE PRILIKOM SLANJA ELEKTRONSKE OTPREMNICI KREIRAN U SISTEMU ELEKTRONSKIH OTPREMNICA, POŠILJALAC ELEKTRONSKE OTPREMNICI DUŽAN JE DA SPOLJNI PRIKAZ ELEKTRONSKE OTPREMNICI PRILOŽI PREKO SISTEMA UZ ELEKTRONSKU OTPREMNICU NAJKASNIJE PRED POČETAK KRETANJA DOBARA.

Primalac elektronske otpremnice dužan je da izvrši potvrdu fizičkog prijema dobara na dan preuzimanja dobara ili najkasnije tri radna dana nakon otpočinjanja prijema dobara, osim u slučaju iz člana 5. stav 2. ovog zakona.

Elektronska otpremnica na osnovu koje nije izvršena potvrda fizičkog prijema dobara u smislu ~~stava 4. ovog člana~~ STAVA 5. OVOG ČLANA prestaje da važi istekom 30 dana od dana otpočinjanja kretanja dobara.

Elektronska otpremnica smatra se primljenom u trenutku slanja primaocu preko sistema.

Pošiljalac elektronske otpremnice može preko sistema stornirati elektronsku otpremnicu do potvrde fizičkog prijema dobara u skladu sa ~~stavom 4. ovog člana~~ STAVOM 5. OVOG ČLANA, uz navođenje razloga za storniranje.

Aktom ministra nadležnog za poslove finansija uređuju se način i postupak slanja, storniranja, prijema i predavljanja elektronskih otpremnica u okviru postupaka inspekcijskog nadzora.

Prihvatanje i odbijanje elektronske otpremnice

Član 8.

Primalac elektronske otpremnice proverava primljenu elektronsku otpremnicu pristupom sistemu i prihvata je ili odbija, u celosti ili delimično, u roku od osam dana od dana kada je izvršena potvrda fizičkog prijema u smislu ~~člana 7. stav 4. ovog zakona~~ ČLANA 7. STAV 5. OVOG ZAKONA, slanjem elektronske prijemnice.

Ako primalac elektronske otpremnice koji je subjekt javnog sektora ne pošalje elektronsku prijemnicu u roku iz stava 1. ovog člana, elektronska otpremnica smatra se prihvaćenom u celosti.

Ako primalac elektronske otpremnice koji je subjekt privatnog sektora ne pošalje elektronsku prijemnicu u roku iz stava 1. ovog člana, elektronska otpremnica smatra se odbijenom u celosti.

Primalac elektronske otpremnice delimično prihvata, odnosno delimično odbija primljenu elektronsku otpremnicu slanjem elektronske prijemnice preko sistema sa naznačenim odstupanjima ili drugim utvrđenim nedostacima, o čemu se pošiljalac elektronske otpremnice naknadno može saglasiti u roku od 30 dana od dana prispeća takve elektronske prijemnice, a u suprotnom će se smatrati da je u celosti odbio elektronsku prijemnicu.

Aktom ministra nadležnog za poslove finansija uređuju se način i postupak prihvatanja i odbijanja elektronskih otpremnica, slanja elektronske prijemnice, usaglašavanja preko sistema i način postupanja sa odbijenim elektronskim otpremnicama u sistemu.

V. KAZNE NE ODREDBE

Član 13.

Novčanom kaznom u iznosu od 200.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice - subjekt privatnog sektora, prevoznik, odnosno javno preduzeće ako:

- 1) povredi obavezu slanja elektronske otpremnice (član 3. stav 1);
- 2) povredi obavezu predavljanja elektronske otpremnice u okviru postupka inspekcijskog nadzora (član 4. st. 2. i 6);

3) ne izvrši evidentiranje svih nedostajućih podataka u sistemu po ponovnom uspostavljanju veze sa sistemom u propisanom roku (član 5. stav 5);

4) ne priloži preko sistema potpisani odštampani spoljni prikaz elektronske otpremnice uz elektronsku otpremnicu u propisanom roku (član 7. stav 3);

4A) NE PRILOŽI PREKO SISTEMA SPOLJNI PRIKAZ ELEKTRONSKE OTPREMNICI UZ ELEKTRONSKU OTPREMICU U PROPISANOM ROKU (ČLAN 7. STAV 4);

5) ne izvrši potvrdu fizičkog prijema u propisanom roku (~~član 7. stav 4~~ ČLAN 7. STAV 5);

6) koristi podatke koji su dostupni u sistemu u svrhe koje nisu propisane zakonom (član 10. stav 1).

Za prekršaj iz stava 1. ovoga člana kazniće se odgovorno lice pravnog lica – subjekta privatnog sektora, prevoznika, odnosno javnog preduzeća, novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovoga člana kazniće se preduzetnik – subjekt privatnog sektora i prevoznik novčanom kaznom u iznosu od 50.000 do 500.000 dinara.

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

ČLAN 6.

U PERIODU OD STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA ZAKLJUČNO SA 1. JANUAROM 2027. GODINE, U POSTUPCIMA NADZORA NAD PRIMENOM OVOG ZAKONA, NE UZIMAJU SE U OBZIR EVENTUALNE GREŠKE PRI ISKAZIVANJU PODATAKA U POSLATIM ELEKTRONSKIM OTPREMICAMA I ELEKTRONSKIM PRIJEMNICAMA.

ČLAN 7.

PODZAKONSKI AKT IZ ČLANA 1. OVOG ZAKONA DONEĆE SE U ROKU OD 30 DANA OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

ČLAN 8.

OVAJ ZAKON STUPA NA SNAGU OSMOG DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE”.

OBRAZAC IZJAVE O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa Vlada

Obrađivač Ministarstvo finansija

2. Naziv propisa

PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ELEKTRONSKIM
OTPREMNICAMA

DRAFT LAW ON AMENDMENTS OF THE LAW ON ELECTRONIC DELIVERY
NOTES

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno s odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum):

a) Odredba Sporazuma i Prelaznog sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa,

NEMA

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

NEMA

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

NEMA

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

NEMA

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

NEMA

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

NEMA

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

NEMA

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,

NEMA

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,

NEMA

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

NEMA

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

Zakonom o elektronskim otpremnicama uvodi se sistem elektronskih otpremnica koji je povezan sa sistemom elektronskih faktura, uspostavljen na osnovu Zakona o elektronskom fakturisanju („Službeni glasnik RS”, br. 44/21, 129/21, 138/22, 92/23 i 94/24).

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

Nema izvora prava Evropske unije koji se odnose na materiju propisa u odnosu na odredbe koje predlažu.

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

NE

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

Pre otpočinjanja rada na izradi Zakona o elektronskim otpremnicama („Službeni glasnik RS”, broj 94/24), u cilju sagledavanja uporedno-pravne legislative i prakse u razvijenim državama, Ministarstvo finansija je na projektu *Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH, Public Finance Reform (PFR) – 2030 Agenda*, PN: 2017.2124.0 - 001.00, kao korisnik sredstava radilo sa dobavljačem na projektu - *Goodfaith Strategic Advisory d.o.o.*

Društvo *Goodfaith Strategic Advisory d.o.o.* je na ovom projektu u tri faze pripremio ukupno četiri izveštaja, i to:

1. *Report on current state of e-Systems in Serbia, benefits of introducing e-delivery notes, identification of potential integration fields with the current systems;*
2. *Report on examples of good practices in similar countries/EU members states;*
3. *Inception report followed by draft alignment paper;*
4. *Draft law or amendments of existing laws and recommendation to abolish/cancel certain provisions in existing laws or bylaws.*

U okviru navedenih izveštaja, dat je pregled trenutnog stanja e-sistema u Srbiji, prikazane su potencijalne koristi od uvođenja elektronskih otpremnica, izvršena je identifikacija potencijalnih integracionih polja sa sadašnjim sistemima, dati su primeri najbolje prakse u sličnim državama i državama EU, izvršeno je usaglašavanje stavova između Ministarstva finansija i konsultanta, i dat je prvi nacrt

propisa koji je služio kao platforma za donošenje Zakona o elektronskim otpremnicama.

U izradi Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o elektronskim otpremnicama nije bilo potrebe za angažovanjem konsultanata.